

Sóttvarnarsvæði

Breytingar á varnarlinum

Á fjórða áratug síðustu aldar var landinu skipt upp í sóttvarnarsvæði (varnarhólf), sem afmörkuð eru með girðingum ásamt náttúrulegum hindrunum. Upphaflegur tilgangur þessa fyrirkomulags var að varna útbreiðslu sauðfjárjúkdóma sem borist höfðu með innflutningi á karakúlfé frá Þýskalandi árið 1933. Um var að ræða sjúkdómana garnaveiki og mæðiveiki (votamæði og þurramæði). Varnarhólfir voru liður í aðgerðum sem ráðist var í til útrýmingar sjúkdómunum. Fé var fargað á sýktum svæðum og nýtt tekið í staðinn frá ósýktum svæðum. Votamæði var útrýmt árið 1952 en þurramæði 1965. Ekki tókst jafn vel til með garnaveiki og er hún enn til staðar. Eftir að bólusetning var tekin upp hefur tíðni garnaveiki þó minnkað mikið og hefur henni verið útrýmt á nokkrum svæðum.

Varnarlinurnar gegna einnig mikilvægu hlutverki í aðgerðum sem lúta að upprætingu riðuveiki. Sömuleiðis geta varnarlinurnar haft mikla þýðingu við að stemma stigu við útbreiðslu nýrra smitsjúkdóma.

Strangar reglur gilda um flutning á lifandi dýrum, tækjum og ýmsum varningi yfir varnarlinur. Samkvæmt lögum um dýrasjúkdóma nr. 25/1993 er Matvælastofnun heimilt að takmarka eða banna flutning dýra, vöru eða tækja milli eða innan sóttvarnarsvæða telji stofnunin að það valdi eða sé líklegt til að valda útbreiðslu sjúkdóma meðal dýra. Í lögnum segir ennfremur að óheimilt sé að flytja sauðfé til lífs yfir varnarlinur, nema þegar um er að ræða endurnýjun bústofns vegna niðurskurðar af völdum sjúkdóma og/eða vegna búháttabreytinga. Þar segir einnig að sleppi sauðfé yfir varnarlinur skuli því slátrað. Nautgripi og geitur má aðeins flytja til lífs yfir varnarlinur að fram hafi farið sérstök rannsókn á heilbrigði þeirra. Nákvæmari ákvæði um flutning yfir varnarlinur er að finna í reglugerð um útrýmingu á riðuveiki (nr. 651/2001) og reglugerð um flutning líflamba (nr. 550/2008).

Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið birti í september 2009 auglýsingu (nr. 793/2009) þar sem tilkynnt var um breytingu á varnarlinum. Með henni er sóttvarnarsvæðum fækkað úr 36 í 23.

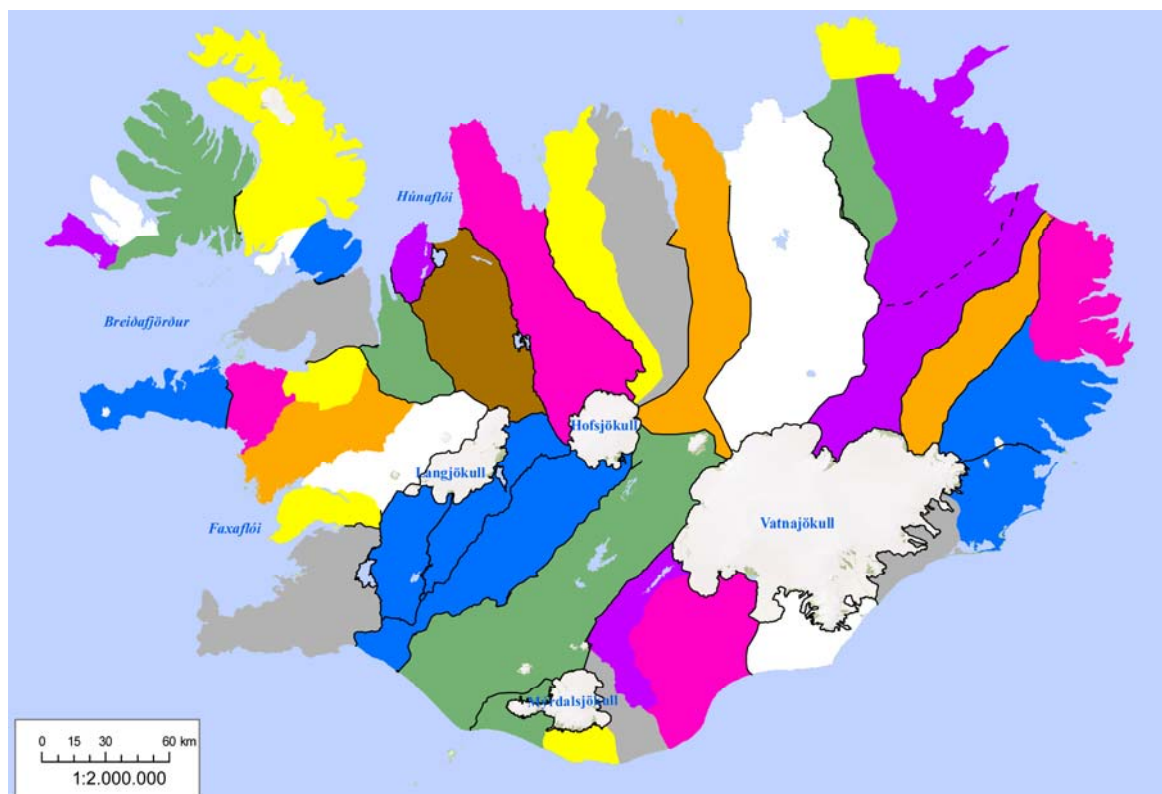
Með breytingunum hafa eftirtaldar varnarlinur verið lagðar niður:

- Andakílsár-, Hvítársíðu- (að hluta), Hítarár-, Dala-, Suðurfjarðar-, Rauðasands-, Mjólkár-, Þorskafjarðar-, Reyðarfjarðar-, Hornarfjarðar-, Hólmsár-, Kúðafliþjóts-, Eldhrauns-, Mýrdalssands- og Sólheimasandslína.

Við niðurfellingar á þessum línum verða svofelldar breytingar á varnarhólfum:

- Borgarfjarðarhólf- syðra og nyrðra, Mýra-, Hnappadals- og Dalahólf syðra sameinast í Vesturlandshólf.
- Steingrímsfjarðar-, Reykjanes- og Mið-Vestfjarðarhólf sameinast í Vestfjarðarhólf eystra.
- Vestfjarðar-, Rauðasands- og Arnarfjarðarhólf sameinast í Vestfjarðarhólf vestra.
- Skagafjarðarhólf og Eyjafjarðarhólf sameinast í Tröllaskagahólf.
- Öxarfjarðar-, Sléttu- og Norðausturhólf sameinast í Norðausturhólf.
- Héraðs- og Austfjarðarhólf sameinast í Héraðshólf og nær hólfið nú til Hamarsár.
- Suðursveitar- og Suðurfjarðarhólfið sunnan Hamarsár sameinast í Suðausturlandshólf.
- Síðu-, Skaftártungu-, Álftavers- og Mýrdalshólf og austasti hluti Rangárvallahólfs sameinast í Eyjafjalla- og Vestur Skaftafellssýsluhólf.

Kortið að ofan sýnir með svörtum línum hvernig varnarlínurnar liggja. Brotalínur eru aukavarnarlínur og litir tákna svæðaskiptingu litamerkinga á sauðfé. Ekki hefur verið tekin ákvörðun um hvort eða hvernig litamerkingum á sauðfé verður breytt.

Upplýsingar um flutning líflamba milli landssvæða er að finna á vef stofnunarinnar www.mast.is.

Matvælastofnun 26.10.09

